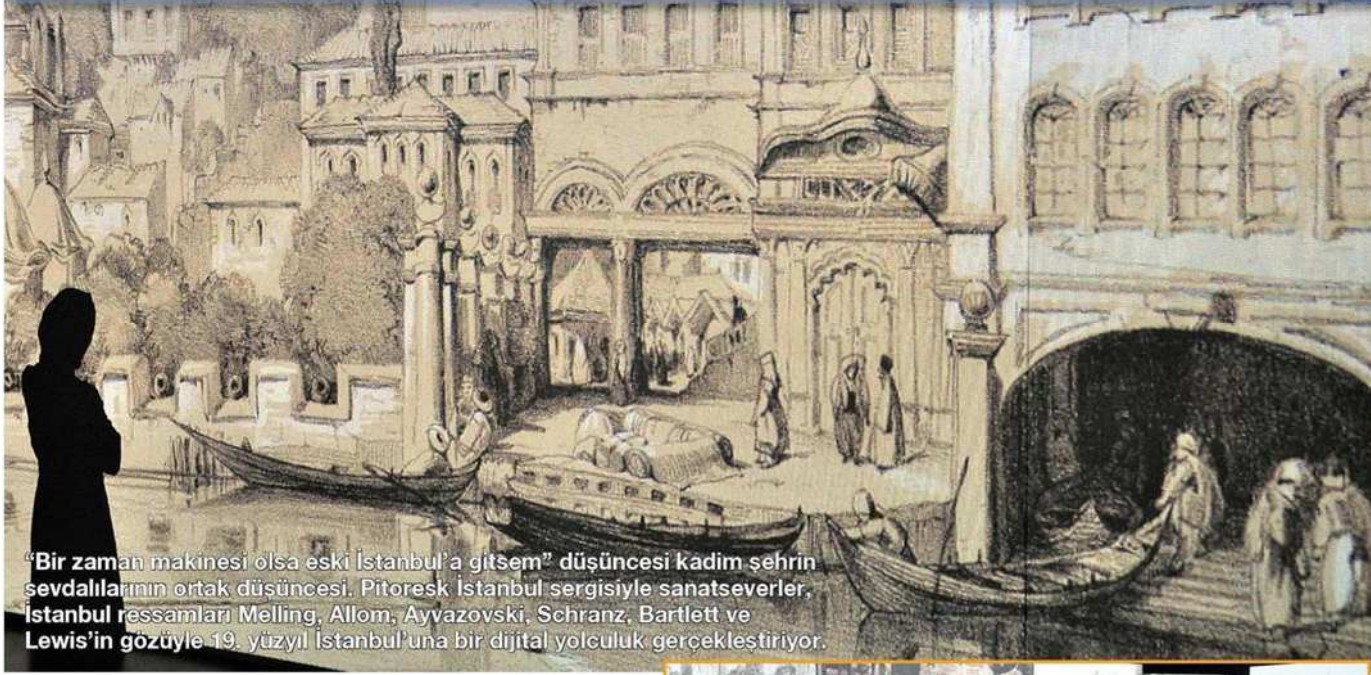


İstanbul'a iki asırlık dijital seyahat



"Bir zaman makinesi olsa eski İstanbul'a gitsem" düşüncesi kadim şehrin sevdalılarının ortak düşüncesi. Pitoresk İstanbul sergisiyle sanatseverler, İstanbul ressamı Mellin, Allom, Ayvazovski, Schranz, Bartlett ve Lewis'in gözüyle 19. yüzyıl İstanbul'una bir dijital yolculuk gerçekleştiriyor.

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

HENÜZ boğazda sıra sıra evler yok, köprü de yok, yalnız sakin surlarda yolcularını karşı kıyıya geçirmek derdinde olan bir kayıkçı var. İstanbul'un yedi tepesinden birinde bomboş olan İstanbul'u önüne serdiği yaygı bezinin üzerinden izleyen birkaç İstanbul beyefendisi var. Ya da Kapalı Çarşı'da sırtına yüklediği küfeyle bir şeyler satan kendi halinde bir satıcı. Burası 1800'lü yılların İstanbul'u. İstanbul sevdalısı altı ressamın elinden çıkan İstanbul, dijital seyahatnameyle **Pitoresk İstanbul** sergisiyle İstanbullularla buluşuyor. Sergide "İstanbul ressamları" olarak da anılan altı ressamın resmettiği eski İstanbul'un sokaklarında adım adım gezme hissini yaşamak mümkün.

ALANINDA İLK

Boyut Yayıncılık tarafından İstanbul Deniz Müzesi'nde açılan **Pitoresk İstanbul** sergisi kendi alanında bir ilk olma özelliği taşıyor. Serginin en büyük özelliği ise tabloların ve gravürlerin devasa **boyutta** izlenebilir bir hale getirilmiş olması. Bazı

resimlerdeki figürler hareketlendirilerek ziyaretçilerin kendini sanki o yıllardaki İstanbul'un içinde hissetmesi amaçlanmış. Serginin ana alanında 60 metre eninde dev tuvaler ziyaretçileri karşılıyor ve 19. yüzyılın İstanbul'una 35 dakikalık yolculuk başlıyor. Mellin, Allom, Ayvazovski, Schranz, Bartlett ve Lewis'in gözünden iki asır önceki İstanbul müzisyen **Anjelika Akbar**'ın dinletisi eşliğinde İstanbullularla buluşuyor.

BELGE NİTELİĞİNDE

Bir yılı aşan zamanda hazırlanarak İstanbullularla buluşmaya hazır hale getirilen serginin en önemli özelliklerinden biri de sergideki resimlerin aynı zamanda belge niteliği taşıyor olması. Serginin Genel Yönetmeni **Bülent Öztürk**, o yıllarda Osmanlı halkının İstanbul'da resim yapmasının yasak olduğu ve fotoğraf da olmadığı için İstanbul'un eski yıllarını anlatan çok belgenin olmadığını söylüyor.

ÖZEL OLARAK SEÇİLDİ

Sergide yer alan altı ressam o yıllarda İstanbul'u ziyaret eden seyyah



ressamların arasından seçilmiş. Pek çoğu o yıllarda dışarıya oldukça kapalı olan Osmanlı toplumunu merak ederek yola çıkmış veya devlet eliyle görevlendirilmiş ressamlar olma özelliği taşıyor. Sergide dijital yansımaları yanı sıra, ziyaretçiler pek çok nadide esere de buluşturuluyor. Bunların arasında Ayvazovski'nin üç adet orijinal yağlı boya tablosu ve sergide resimleri yer alan ressamların 1800'lü yıllarda yayınlanmış **kitaplarının** orijinal nüshaları da bulunuyor. Sergi 22 Mayıs'a kadar Deniz Müzesi'nde İstanbul sevdalılarını bekliyor.

Müzikler saraydan

Serginin müzik direktörlüğünü piyanist **Anjelika Akbar** gerçekleştirmiş. Akbar aynı zamanda bu sergi için 10 adet beste yapmış. Akbar yaptığı açıklamada sergi müzikleri için padişahların ve o yıllarda İstanbul'a gelen Avrupalı bestecilerin eserlerinden bir harmanlama yaptığını söylüyor. Sergi hafta içi 21.00'a hafta sonu da 22.00'a kadar ziyaret edilebiliyor. Ayrıca sergiye Cuma ve Cumartesi 19.00-22.00 saatleri arasında gelenlerin **Anjelika Akbar**'ın canlı performansını da izlemeleri mümkün.

Panoramik İstanbul

Sergide resimleri yer alan Joseph Schranz o yılların İstanbul'unu panoramik olarak sulu boya tekniğiyle resmetmiş ressamlardan biri tanesi. Schranz'ın tablolarında dikkat çeken ayrıntılar ise resimlerinde Osmanlıca harflerle notlara yer vermesi.

Ülke raporları

Osmanlı topraklarında 4 yıl kalarak en güzel gravürlerini İstanbul üzerine yapan Thomas Allom da o yıllarda Osmanlı'nın günlük yaşantısını tuvaline taşımıştı. Allom daha sonra bu çizimleri ülke raporu olarak **kitaplaştırmıştı**.

Resimlerdeki ayrıntı

Ressam William Bartlett de Osmanlı topraklarını bir fotoğrafçı gözüyle resmedenlerdendi. Bartlett'in resimlerindeki ayrıntılar henüz fotoğrafın olmadığı yıllar için büyük bir ipucu olma özelliği taşıyor.

İlham kaynağı oldu

Sergideki en önemli resamlardan bir tanesi de John Frederick Lewis. Lewis de ayrıntılı bir şekilde çizdiği İstanbul manzaralarıyla o yıllarda İstanbul'u görmemiş resamlara dahi ilham kaynağı olmuştu.

Dört padişah gördü

İvan **Ayvazovski** İstanbul'u en çok resmeden ressam olarak biliniyor. **Ayvazovski**, **Abdülmedit**, **Abdülaziz**, **V. Murat** ve **II. Abdülhamit** dönemlerinde saraya en yakın resamlarlardandı.

Sarayda görevliydi

Antoine Ignace Mellin İstanbul'un adeta fotoğrafını çeker gibi yaptığı gravürleriyle o yılların İstanbul'una aslında büyük bir hizmet sunmuş. Mellin saray mimarı olarak da uzun yıllar görev yapmıştı. Bu da ona sarayın gizemini tuvallerine yansıtmaya imkânı vermişti.